

Nr 130.

Av herr **Sundqvist m. fl.**, *angående utredning om statligt anställda sjuksköterskors löneförhållanden.*

Den kraftiga utveckling, som sjukvården under senaste halvsekleklet genomgått, har ställt ökade fordringar på dess yrkesutövare, ej minst sjuksköterskorna, såväl vad rena yrkeskunskaper som ansvarsställning och självständighet i arbetsuppgiften beträffar. Först från år 1920 stipuleras bestämda krav i fråga om yrkesutbildning för sjuksköterskor i och med kungl. kungörelse med bestämmelser angående statens godkännande av sjuksköterskeskolor. För inträde i någon av landets 23 sjuksköterskeskolor fordras som minimum i fråga om kunskaper två kurser vid folkhögskola med realskolans kunskaper i svenska, matematik, fysik och kemi. Själva sjuksköterskekursen varar från 3 år och 2 månader till 3 år och 6 månader. Skoltiden utgöres av 3—4 läsperioder på 4—6 månader, omväxlande med praktisk tjänstgöring vid ett flertal sjukhus' olika avdelningar.

Avgiften i sjuksköterskeskolan varierar från avgiftsfritt till 600 kronor. Under viss del av utbildningstiden erhålles i samtliga skolor en liten avlöning samt under hela kursen fritt vivre. Omkostnaderna till komplettering av skolkunskaper, till kursavgifter, försäkringar, uniform, böcker och andra ofrånkomliga utgifter under utbildningstiden göra, att många av sjuksköterskeskolornas elever åsamka sig skulder på 2 000—3 000 kronor.

Det skärpta ansvaret för sjuksköterskan framgår bl. a. av bestämmelser i författningarna angående läkemedelsförsörjningen å sjukvårdsinrättningar (SFS 126/1938 och SFS 1037/1940 samt MF 126/1938), medicinalstyrelsens cirkulärskrivelse angående kontroll av vid operationen begagnade dukar och kompresser (MF 120/1943) samt Kungl. Maj:ts kungörelse om ansvaret i vissa fall för tandläkare m. fl. (SFS 363/1938).

Rekryteringen av sjuksköterskekåren har sedan gammalt skett i stor utsträckning utifrån ideella bevekelsegrunder. På grund av denna idealitet har möjlighet funnits att bibehålla löneförmåner, som i jämförelse med andra befattningshavare med likvärdig arbetsuppgift måste anses alltför låga. Även om inställningen till och uppfattningen av sjuksköterskekallet i stort sett är och, som vi vilja hoppas, kommer att bli oförändrad, måste beaktande skänkas kravet på att för väl utfört kvalificerat arbete lämnas skälig ersättning. Uppenbart är att om standarden inom sjukvården skall kunna upprätthållas, är en generell höjning av lönenivån för sjuksköterskegruppen ofrånkomlig.

Sjuksköterskorna vid sinnessjukhusen inplacerades 1925 i allmänna civila lönereglementets dåvarande lönegrad B 6. Sjuksköterskorna vid serafimerlasarettet och karolinska institutet inplacerades 1937 i lönegrad B 7, sedermera ändrat till A 7. Flertalet assistentsköterskor äro inplacerade i lönegrad Eo 5. Sjuksköterskor vid försvarsväsendet äro numera inplacerade i militärt ordinarie och extra ordinarie reglemente, lönegrad 7, assistentsköterskor i lönegrad 5.

Även ledande befattningar inom sjuksköterskekåren äro synnerligen lågt avlönade. Så är föreståndarinnan vid karolinska sjukhuset med ca 1 100 sängar inplacerad i lönegrad A 12.

Förhållandet mellan löneförmånerna för t. ex. viss lärarpersonal vid folkskolorna och sjuksköterskorna vid karolinska sjukhuset samt vissa landstingsanställda sjuksköterskor framgår av följande tabell:

	Beg.lön. inkl. dyrtids- tillägg.	Slutlön. inkl. dyrtids- tillägg.
Kvinnlig småskollärare, lönegrad Lo 9 I-ort	5 270	6 012
Föreståndarinna å karolinska sjukh., lönegrad A 12 I-ort	6 012	7 364
Sjuksköterska vid karolinska sjukh., lönegrad A 7 I-ort	4 782	5 757
Assistentsköterska vid karolinska sjukh., lönegrad Eo 5 I-ort	4 063	5 026
Landstingsanställd distr.-sköterska å .. F-ort	3 726	4 381
	Bostaden har i denna uppgift beräknats till 1 000 kronor.	
Landstingsanställd avdelningssköterska	2 910	3 429
	Fritt vivre har i denna uppgift beräknats till 1 300 kronor.	

Genom riksdagens beslut 1943 utgår under vissa villkor statsbidrag med 1 000 kronor till av kommun anställd hemvårdarinna. Bl. a. stipuleras en minimilön på 1 500 kr. med 3 ålderstillägg à 100 kr. samt dyrtidstillägg och fri bostad. Det förutsättes även, att vederbörande befattningshavare i viss utsträckning erhåller fri kost. Enligt SFS 428/1935 utgår till avlöning åt distriktssköterska ett statsbidrag på 1 000 kr. per år. Enligt samma författning skall minimilön utgå med 1 800 kr. med 3 ålderstillägg à 100 kr. samt fri bostad. Med hänsyn till de stora kvalifikationer som krävas av

distriktssköterskan torde en utredning om höjning av statsbidraget till distriktsvården samt minimilönen till distriktssköterska vara ofrånkomlig.

Med åberopande av vad ovan anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning angående sjuksköterskornas lönegradsplacering i civila avlöningsreglementet samt om ökat statsbidrag till distriktsvården och ökad minimilön till distriktssköterskor.

Stockholm den 18 januari 1944.

Gunnar Sundqvist.

<i>Alarik Hagård.</i>	<i>Ebon Andersson</i> i Stockholm.	<i>E. Thorell.</i>
<i>Herbert Lundh.</i>	<i>Gust. Nilsson</i> i Göingegården.	<i>E. Birke.</i>
<i>T. G. von Seth.</i>	<i>Hanna Rydh Munck af Rosenschöld.</i>	<i>Erik Olson</i> i Göteborg.
<i>James I. A. Dickson.</i>	<i>Stig Janson</i> i Frändesta.	<i>Elis Håstad.</i>
